

Ansvarsfrågor och försäkringsskydd för förtroendevalda inom GDF & GK

Ansvarsfrågor

Huvudregeln – något förenklat – är att styrelsen i ett distrikt eller i en golfklubb beviljas ansvarsfrihet och riskerar inte skadeståndsanspråk riktat mot sig om denna fullgör sitt förvaltningsuppdrag och verksamheten sköts på ett korrekt och riktigt sätt. Frågan uppkommer när någon, i den egna föreningen eller tredje person, utkräver ansvar för visst handlande eller icke handlande.

Skrifterna i bilaga 1 och 2 behandlar ansvarigheten indelat i tre områden; skadeståndsansvar, straffrättsligt ansvar respektive personligt betalningsansvar och ger en klar bild över det ansvar styrelse och andra förtroendevalda ikläder sig när dessa åtar sig uppdrag.

1. ”Föreningsstyrelsens ansvar” - skriven av Christer Pallin, chefsjurist RF, *bilaga 1*.
2. ”Obestånd och ansvarsfrågor i golfklubb” - utarbetad av advokaten Ulf Skorup, *bilaga 2*.

Styrelsen ansvarar också ytterst för övriga förtroendevalda funktionärers och ledares befattningsbeskrivningar och uppdrag.

Försäkringsskydd

I de flesta fallen riktas ett skadeståndsanspråk mot den juridiska personen (klubb eller GDF) vars ansvarsförsäkring träder in – i förekommande fall. För föreningen kan det dock vara viktigt att se över ytterligare skydd i ansvarsfrågor med tanke på rekrytering av både kompetent styrelse och övrigt ideellt ledarskap. För de aktuella personerna kan det ha ett psykologiskt värde och det är också rimligt att dessa personer inte skall behöva riskera sin privatekonomi i sitt ideella engagemang.

Vilket försäkringsskydd föreligger då när ett skadeståndsanspråk riktas mot hela eller delar av en styrelse eller mot förtroendevalda kommittéledamöter?

RF:s Grund- och Kompletteringsförsäkring (Folksam) ger alla idrottsförbund och dess föreningar anslutna till RF ett grundskydd med möjlighet att komplettera efter eget behov. Skyddet omfattar även golfdistriktsförbunden (GDF), *bilaga 3*.

- *RF:s Grundförsäkring* innehåller bl. a. en ansvarsförsäkring som gäller under idrottslig verksamhet och sådan verksamhet som utgör ett direkt led i det ideella arbetet. Skyddet omfattar den skadeståndsskyldighet för klubb och GDF enligt allmänna skadeståndsrättsliga regler och gäller både sak- och personskada. Premien betalas av RF som ”bjuder” på detta grundskydd.

- *RF:s Kompletteringsförsäkring* består av flera olika delar och avser att utöka och anpassa försäkringsskyddet utifrån varje förenings eget behov. Premien betalas av respektive försäkringstagare.

VD och Styrelseansvarsförsäkring. En del föreningar/golfklubbar väljer att teckna en VD och styrelseansvarsförsäkring som försäkringsmarknaden i första hand erbjuder näringslivet.

Folksam erbjuder exempelvis en VD & Styrelseansvarsförsäkring och premien betalas av respektive försäkringstagare. Normalt försäkringsbelopp är 1-2 Mkr. Enskild risk måste bedömas från fall till fall där klubbens omsättning, antal styrelseledamöter och senaste årsredovisningen som helhet utgör underlag till premiesättningen, *se villkor i bilaga 4*.

Det är oklart om och när en Styrelseansvarsförsäkring kan åberopas när skadeståndsanspråk riktas mot andra **förtroendevalda funktionärer och kommittéledamöter** än styrelsens ledamöter. Det avgörs från fall till fall och av försäkringens villkor och omfattning. Om andra förtroendevalda - utöver styrelsen - skall omfattas är det viktigt att i samband med upphandling av försäkringen tydligt beskriva verksamheten och vilka skadeståndsgrundade situationer som kan uppstå så att villkoren omfattar och anpassas till dessa.

Sammanfattning

Tänk på att den juridiska personens ansvarsförsäkring som regel täcker skadeståndsanspråk riktat mot klubb och/eller GDF.

Tänk på att ytterligare försäkringsskydd kan tecknas för styrelse som i vissa fall även omfattar övriga förtroendevalda.

Tänk på att oskickliga och mindre genomtänkta beslut eller åtgärder utanför befattningsbeskrivningar eller givet uppdrag kan riskera att leda till skadeståndsskyldighet för den enskilde.

Tänk på att förtroendevalda - rutinmässigt - bör få underskrift av styrelseledamot vid beslut av större betydelse för att säkerställa ansvaret, även om beslut eller åtgärd överensstämmer med uppdraget.

Tänk på att se över försäkringsskyddet och överväg att teckna en särskild styrelseansvarsförsäkring om det finns behov.

Föreningsstyrelsens ansvar

Christer Pallin, Jurist på RF, publicerade i Svensk Idrotts februarinummer 1999 följande artikel

Föreningsstyrelsens ansvar

Under senare tid har frågan om föreningsstyrelsens och andra föreningsföreträdares ansvar fått uppmärksamhet i media. Många idrottsledare såg ett TV-inslag strax före jul och efter det ökade telefon- och e-postfrågorna markant på RF-kansliet. Frågeställarna hade fått intryck av att det skulle finnas en ny lag som säger att styrelseledamöter blir personligt ansvariga för föreningens skulder. Man fasade inför möjligheten att för framtiden kunna rekrytera ledare till föreningsstyrelserna. Hur förhåller det sig egentligen?

När en person blir vald till styrelseledamot av medlemmarna på föreningens årsmöte inträder självfallet ett ansvarstagande. Han eller hon har genom valet fått övriga medlemmars förtroende att sköta föreningens förvaltning och förväntas göra det inom härför angivna ramar. Det ankommer på varje enskild styrelseledamot att utföra sitt uppdrag på ett korrekt, lojalt och omsorgsfullt sätt. Skulle styrelseledamot inte leva upp till detta finns risk för att han eller hon kan bli ansvarig för den skada som därigenom åsamkas föreningen.

För ideella föreningar, liksom för andra juridiska personer, gäller dock som huvudregel att det är den juridiska personen som med sina tillgångar svarar för föreningens åtaganden. Styrelsen och medlemmarna går fria från ansvar så länge som verksamheten har skötts på ett korrekt och riktigt sätt. I själva verket kan man säga att i princip går alltid medlemmarna fria från ansvar. Styrelsen och eventuella andra föreningsföreträdare kan dock under vissa förutsättningar ställas till ansvar bl.a. på grund av att det är dessa personer som anförtrotts uppdraget att sköta föreningens angelägenheter.

Ansvarigheten kan förenklat indelas i skadeståndsansvar, straffrättsligt ansvar respektive personligt betalningsansvar.

Skadeståndsansvar

Den som har fått medlemmarnas (årsmötets) förtroende att sköta föreningens angelägenheter, eller den som av styrelsen har fått rätt att företräda föreningen, och som uppsåtligt eller av vårdslöshet vid fullgörande av uppdraget orsakar föreningen skada kan bli skadeståndsansvarig. Skadeståndsskyldighet kan föreligga både mot föreningen och mot utomstående.

Fråga om ansvar för föreningens företrädare gentemot föreningen uppkommer normalt vid årsmötet. Under punkten 'fråga om ansvarsfrihet' kan medlemmarna ifrågasätta styrelsens sätt att sköta föreningen. Anser man att hela styrelsen eller enskilda ledamöter har varit oaktsamma och härigenom orsakat föreningen ekonomisk skada, kan mötet besluta att inte bevilja styrelsen eller de enskilda styrelseledamöterna ansvarsfrihet. Om ansvarsfrihet inte beviljas har föreningen att inom ett år möjlighet att väcka skadeståndstalan mot ledamöterna.

Straffrättsligt ansvar

Föreningens styrelse är skyldig att se till att brott inte begås i föreningens verksamhet. Föreningen som sådan är givetvis skyldig att följa gällande lagstiftning. En juridisk person kan emellertid som huvudregel inte ådömas straff (undantag för s k företagsbot). I stället svarar föreningens företrädare.

Inom idrotten har det förekommit fall där ordförande och kassör har dömts till fängelse för förenings skattebrott. Det har även förekommit att adjungerad styrelseledamot, som har varit närmast ansvarig för redovisning av skatter och avgifter, har fällts till ansvar.

Personligt betalningsansvar

Det man främst förknippar med personligt betalningsansvar avser skatter och avgifter. Enligt den Skattebetalningslag (1997:483) som trädde i kraft den 1 november 1997 finns bestämmelser som bl.a. reglerar ansvaret för företrädare för juridisk person.

Om styrelsen eller annan företrädare för föreningen inte i rätt tid har gjort föreskrivet skatteavdrag, eller i övrigt har underlåtit att betala skatt, är företrädaren tillsammans med föreningen skyldig att betala skatten och räntan på den. Det först nämnda gäller inte, om det innan skatten skulle ha betalats har vidtagits sådana åtgärder (t.ex. ackord eller konkurs) som krävs för att få tillstånd en samlad avveckling av föreningens skulder med hänsyn till samtliga borgenärers intressen. Om företrädare har lämnat oriktiga uppgifter som har lett till att föreningen tillgodoräknats överskjutande ingående mervärdesskatt med ett för stort belopp, är företrädaren tillsammans med den juridiska personen skyldig att betala beloppet och räntan på detta. Om det finns särskilda skäl, får dock företrädare helt eller delvis befrias från betalningsskyldigheten.

Sannolikt är det justeringar i skattebetalningslagen som legat till grund för den oro som uppkommit bland många idrottsledare. Emellertid kan de sova lugnt med tanke på ovannämnda huvudregel och självfallet under förutsättning att man sköter föreningens verksamhet inom ramen för gällande lagar. Känner du dig som idrottsledare osäker på dina kunskaper – kontakta SISU (idrottsrörelsens utbildningsorgan) och fråga efter deras kursutbud i föreningskunskap.

Farsta 3 mars 1999

Christer Pallin

Chefsjurist

OBESTÅND OCH ANSVARSFRÅGOR I GOLFKLUBBEN

Svenska Golfbundet

SVENSKA GOLFFÖRBUNDET

(Denna skrift har utarbetats av advokaten Ulf Skorup,
Advokatfirman Åberg & Co, Stockholm i oktober 2004)

OBESTÅND OCH ANSVARSFRÅGOR I GOLFKLUBBEN

1. OBESTÅND

Med ”obestånd” (insolvens) avses att en fysisk eller juridisk person inte kan betala sina skulder på riktigt sätt och att denna oförmåga inte är endast tillfällig. Personens ekonomi är alltså så dålig att vederbörande inte längre kan skaffa sig kredit. Tidpunkten för obeståndets inträde kan ha betydelse i ansvarshänseende.

I golfsammanhang är det tänkbart att obestånd drabbar markens ägare, med vilken golfklubben har träffat nyttjanderättsavtal. Det är även tänkbart att obestånd drabbar en person som på egen eller arrenderad mark har anlagt en golfbana m.m. och vidareupplåter banan åt en golfklubb. Slutligen är det tänkbart att golfklubben kommer på obestånd.

Gemensamt för alla dessa obeståndssituationer är att golfklubbens medlemmar kan bli lidande av det inträffade. Golfklubben bör så fort som möjligt kontakta juridisk expertis för att få råd i den uppkomna situationen. Svenska Golfförbundet granskar golfklubbens avtal m.m. vid klubbens inträde i förbundet och eftersträvar därvid att förebygga problem av detta slag. Förbundet kan givetvis inte ta på sig något ansvar om en banägare eller en golfklubb likväl kommer på obestånd och detta drabbar klubbmedlemmarna.

Obestånd leder regelmässigt till att den drabbade personen antingen ingår uppgörelse om ackord (överenskommelse med fordringsägare om nedsättning av skuldbelopp) eller att personen försätts i konkurs. Med konkurs menas – något förenklat – ett rättsligt förfarande som går ut på att fördela en skuldsatt persons behållna tillgångar bland fordringsägarna.

En förutsättning för konkurs är att den skuldsatta personen (gäldenären) är på obestånd. Det är gäldenären själv eller hans fordringsägare som hos tingsrätten ansöker om att han skall försättas i konkurs. Beslutar rätten att försätta gäldenären i konkurs får det till följd att en konkursförvaltare tar över skötseln av personens ekonomiska angelägenheter (konkursboet). Gäldenären råder därefter inte över sin egendom, kan inte träffa avtal om sina tillgångar etc.

I ett konkursbo är det alltså konkursförvaltaren (vanligen en advokat) som tar över skötseln av den ifrågavarande verksamheten. Är det ett bolag som drabbas av konkurs frantas bolagets styrelse sin handlingsfrihet. Detsamma gäller golfklubbens styrelse om klubben försätts i konkurs. Det är konkursförvaltaren som utreder och avvecklar konkursboet, eventuellt genom att viss tid driva gäldenärens verksamhet vidare. Konkursförfarandet går alltså ut på att fördela den behållna förmögenheten bland fordringsägarna. Fordringsägarna kan antingen ha prioriterade fordringar (förmånsberättigade) eller oprioriterade fordringar. Bestämmelser om förmånsrätt finns i lag.

Det kan tänkas att en golfklubb har ett nyttjanderättsavtal med ett anläggningsägande bolag (markägare eller inte) som går i konkurs under avtalstiden. Äger bolaget marken kan det tänkas att fastigheten försäljs under hand av konkursförvaltaren eller vid exekutiv auktion. Golfklubbens nyttjanderätt kan äventyras i en sådan situation. Även om det banägande bolaget inte är markägare utan nyttjanderättshavare självt, har konkursboet en möjlighet att säga upp bolagets arrendeavtal. Även i den situationen har golfklubben – som då är andrahandsnyttjare – en svag ställning.

Gemensamt för konkurssituationer är att golfklubben skall eftersträva att omedelbart kontakta och upprätta goda förbindelser med konkursförvaltaren. Förvaltarens utgångspunkt är givetvis att använda konkursboets tillgångar – t.ex. en golfanläggning – på bästa sätt, d.v.s. regelmässigt för fortsatt golfspel i ny regi. Det gäller då för golfklubben att försöka trygga klubbmedlemmarnas möjlighet till fortsatt spel på banan till rimliga villkor, både på kortare och längre sikt. Man kan slå fast att golfklubbens ekonomiska fordringar på sin avtalspartner – som gått i konkurs – sällan tillhör kategorin prioriterade fordringar.

Klubbmedlemmarnas kapitalinsatser till golfklubben påverkas inte i formell mening av att golfklubbens avtalspartner försätts i konkurs. Det händer att en golfklubb ”vidareför” betalda kapitalinsatser helt eller delvis till anläggningsägaren, nämligen i form av avgift enligt nyttjanderättsavtalet. Det förekommer också att klubbmedlemmarna har förvärvat särskilda spelrätter genom köp direkt hos markägaren som driver golfbanan. I båda fall finns det stor risk för att klubbmedlemmens fordran är förlorad. Eftersom golfklubbens enda egentliga tillgång utgörs av rättigheterna enligt nyttjanderättsavtalet, så sammanhänger golfklubbens möjligheter att ombesörja stadgeenlig återbetalning av kapitalinsatser med om golfklubben kan tillförsäkras fortsatt nyttjande av banan. Om golfklubben efter motpartens konkurs inte erbjuds fortsatt nyttjande av banan, lär golfklubben svårligen kunna undvika klubbens egen konkurs. Försätts markägaren som driver golfbanan och som sålt spelrätter till medlemmarna i konkurs och säljs golffastigheten inte under hand utan på exekutiv auktion, så lär spelrätterna bestå endast om medlemmarna kan förhandla sig till detta visavi den som ropat in fastigheten.

2. ANSVARET I IDEELLA FÖRENINGAR

Sedan föreningens medlemmar konstituerat föreningen, antagit stadgar av erforderlig fullständighet och utsett styrelse, är föreningen en juridisk person. Föreningen, men inte dess medlemmar, ansvarar därefter för föreningens olika åtaganden. Föreningen ansvarar med sin egen förmögenhet. Det ekonomiska ansvar som uppstår för föreningen stannar alltså i regel på föreningen. Detta gäller både utom och inom ramen för en konkurs.

Föreningsmedlemmar, styrelseledamöter och andra företrädare för föreningen är alltså i princip fria från ansvar för föreningens skyldigheter. Undantagssituationer m.m. skall beröras översiktligt nedan. De berörda ansvarssituationerna kan aktualiseras oavsett om föreningen är på obestånd eller inte.

Frågor av detta slag inrymmer komplicerade juridiska problem och klubben behöver biträde av erfaren advokat för att bedöma ansvarsfrågorna.

2.1 Styrelseledamöters ansvar

I styrelsens uppgifter ingår bl.a. att ombesörja planering, bokföring, administration och personalvård samt att handha finansieringsfrågor. Styrelsen skall fortlöpande kontrollera föreningens ekonomiska ställning, solvens och likviditet. Styrelsen är skyldig att redovisa sitt uppdrag genom bokslut, vid stämma m.m. Frågan om styrelseansvar aktualiseras ofta i samband med obeståndssituationer, d.v.s. när föreningen inte längre kan betala sina skulder på korrekt sätt.

Den som är styrelseledamot i en ideell förening har av föreningens medlemmar givits förtroende att sköta föreningens löpande verksamhet. En styrelseledamot är skyldig att utföra uppdraget korrekt, lojalt och omsorgsfullt. Han är vidare skyldig tillse att föreningens verksamhet drivs enligt lag, stadgar och stämmobeslut.

En styrelseledamot har möjlighet att reservera sig (anmäla avvikande mening) mot ett beslut som fattas vid styrelsemöte. En klar reservation befriar ledamoten från ansvar för skada etc. som orsakas av det ifrågavarande beslutet.

Det är vanligt att styrelsemedlemmar i en ideell förening genomför en arbetsfördelning (funktionsuppdelning) styrelseledamöterna emellan. En sådan arbetsfördelning kan få betydelse i de ansvarssituationer som skall beröras nedan. Emellertid måste understrykas att varje styrelseledamot har en allmän tillsynsskyldighet och detta oavsett att en arbetsfördelning kan ha beslutats i styrelsen. Denna allmänna tillsynsskyldighet innebär krav på ledamoten att hålla sig informerad om klubbens förhållanden och ekonomi. Sättet att fullgöra den allmänna tillsynsskyldigheten får betydelse i ansvarssituationer. Som kommer att framgå av redogörelsen nedan gör därför en styrelseledamot klokt i att hålla sig informerad. Styrelseledamoten skall vidare vid behov kräva klara och entydiga besked om behörig arbetsfördelning i styrelsen. En arbets- och funktionsfördelning bör vara skriftlig och fastställd av styrelsen.

Vissa anställda inom golfklubben hanterar maskiner, farliga varor och kemiska produkter m.m. som kräver specialistkunskaper och kan ge upphov till skador för människa eller miljö. Varje golfklubb bör se till att skriftliga anvisningar och instruktioner upprättas till ledning för sådan personal. En sådan instruktion skall innehålla tydlig upplysning bl.a. om hur maskinen, kemikalien etc. skall skötas, om skaderisker i verksamheten som avses samt om hur skada på person och egendom skall förebyggas. Vid en ansvarsbedömning i anledning av en inträffad skada kan en klar och tydlig instruktion för personalen leda till att ansvaret för styrelsens ledamöter bortfaller.

2.2 Straffansvar för styrelseledamöter

En föreningsstyrelse är skyldig tillse att det inte begås brott i föreningens verksamhet. En ideell förening kan inte ådömas straffrättsliga påföljder. I stället är det föreningens styrelseledamöter och övriga företrädare som får stå till svars. Skulle brottslig handling konstateras i verksamheten är det alltså i princip styrelseledamöterna som åtalas. Förenklat uttryckt kan huvudregeln sägas vara att den ena styrelseledamoten varken är mer eller mindre ansvarig än övriga styrelseledamöter ("lika brottsliga"). Undantag kan dock förekomma, t.ex. om en klar arbetsfördelning och funktionsuppdelning råder inom styrelsen.

Ibland kan dock situationen vara sådan att styrelseordföranden ensam haft möjlighet och anledning att agera i ett visst hänseende. Det kan medföra att endast ordföranden hålls ansvarig.

Exempel på brott som en styrelseledamot i en förening kan göras ansvarig för är brott mot borgenärer (mannamån mot borgenär, bokföringsbrott m.m.), förskingring, trolöshet mot huvudman, brott mot uppbördslagen och skattebedrägeri. Om bokföringsplikt, se under 2.4. Det är inte straffbart att vara slösaktig eller göra dåliga affärer. Men om en klubbstyrelse i en obeståndssituation fortsätter verksamheten och på ett grovt oaktsamt sätt förbrukar avsevärda

medel utan nytta för klubben, kan man inte utesluta att styrelseledamot drabbas av straffansvar. Om styrelsen hade skälig anledning att anta att obestånd inträtt eller att påtaglig risk förelåg för obestånd och medelsförbrukningen försämrar klubbens förmögenhetsställning i avsevärd mån, kan straffbar vårdslöshet mot borgenärer föreligga.

En föreningsstyrelse ansvarar inte för anställdas självständiga brottslighet.

2.3 Personligt ekonomiskt ansvar för företrädare

Den ideella föreningen ansvarar som nämnts med sin egen förmögenhet för föreningens skulder. En styrelsemedlem kan principiellt inte utan eget särskilt åtagande göras betalningsansvarig för föreningens ekonomiska förpliktelser, t.ex. lån, leverantörsskulder.

Särskilda lagbestämmelser gäller dock beträffande skatteskulder m.m. Även här är huvudregeln att föreningen svarar med sin förmögenhet. Om en förening underlåter att redovisa och betala innehållen källskatt, arbetsgivaravgifter eller uppburen mervärdesskatt, kan emellertid föreningens olika företrädare bli personligt betalningsansvariga för skatterna eller avgifterna.

Sådan ansvarighet kan aktualiseras vid domstol efter ansökan som görs av det allmänna. Det sker i princip först sedan det konstaterats att föreningen själv saknar förmåga att betala skulden (t.ex. på grund av föreningens konkurs).

En förutsättning för det personliga betalningsansvaret är att företrädaren ”uppsåtlig eller av grov oaktsamhet” underlåtit att betala in skatten eller arbetsgivaravgiften på korrekt sätt. Situationer kan tänkas då också en styrelseledamots underlåtenhet att informera sig blir bedömd som grov oaktsamhet. Att skylla på okunskap befriar inte styrelseledamoten från ansvar.

Det personliga betalningsansvaret kan alltså drabba den som i egenskap av ”företrädare” för den skattskyldiga föreningen underlåter att ombesörja skatte- eller avgiftsbetalningar. Detta innebär att ansvaret riktas mot den eller de som haft (eller borde ha iklätt sig) ansvaret för att betalningsskyldigheten sköttes korrekt. Självfallet ingår de ordinarie styrelseledamöterna i företrädarkretsen. Ett stort ansvar anses vila på ordföranden och kassören. Även anställd kanslipersonal – föreningsmedlem eller inte – som varit särskilt utsedd att bistå styrelsen i dessa frågor, kan komma att betraktas som företrädare i lagens mening.

Företrädarens betalningsansvar för skatter och avgifter är solidariskt (en för alla, alla för en). Det allmänna kan därför kräva hela betalningen hos vem som helst av föreningen och de företrädare som anses ansvariga, låt vara att företrädarens ansvar i praktiken framstår som subsidiärt och underordnat föreningens.

Även mot denna bakgrund är uppdraget som ledamot i en föreningsstyrelse, t.ex. i en golfklubb, förenat med betydande ansvar. Även styrelsens sammansättning kan få stor betydelse för den enskilde styrelseledamoten. I ett bekant fall tvingades styrelseledamöterna i en mellansvensk idrottsklubb betala skatter och avgifter för klubben med ett belopp om 150 000 kr var. Att föreningen försätts i konkurs utsläcker självfallet inte företrädarnas personliga betalningsansvar enligt skatte- och avgiftsförfattningarna.

2.4 Skadeståndsansvar för styrelseledamöter m.fl.

En styrelseledamot, vd, revisorer m.fl. kan ådömas att ersätta skada som uppkommit p.g.a. vårdslöshet vid fullgörandet av uppdraget. Skadeståndsskyldighet kan föreligga både mot föreningen och mot tredje man.

Nedan skall först beskrivas ansvaret *gentemot föreningen*.

Ledamöter av en ideell förenings förvaltande och kontrollerade organ är som nämnts skyldiga att omsorgsfullt ombesörja de uppgifter som är förenade med ställningen. Det kan gälla styrelseledamöter, vd, klubbdirektör, revisorer och likvidatorer. Om funktionären *uppsåtligt eller av oaktsamhet* (försummelse) åsidosätter stadgarna eller på annat sätt eftersätter sina skyldigheter vid fullgörandet av sysslan och därigenom tillfogar föreningen skada, skall funktionären ersätta skada. För ansvarets inträde fordras inte grov oaktsamhet; det är här tillräckligt med "vanlig" (enkel) oaktsamhet. Vid skadeståndsbedömningen kan storleken av det arvode den förtroendevalde uppbär få betydelse. Utredningsskyldigheten (bevisbördan) åvilar i princip den skadelidande såväl när det gäller att visa oaktsamhet och skada som skadans värde.

Enligt bokföringslagen (1999:1078) är en ideell förening bokföringsskyldig bl.a. om den bedriver näringsverksamhet eller om den har tillgångar till ett värde som överstiger 30 prisbasbelopp (motsvarar ca 1,2 mkr). De flesta golfklubbar torde därför omfattas av bokföringsskyldigheten. Skyldigheten att föra bok är förenad med ett straffansvar om skyldigheten följer av att föreningen bedriver näringsverksamhet. Det är styrelsen som svarar för att bokföringsskyldigheten fullgörs. Skulle föreningen åsidosätta sina skyldigheter och detta drabba någon som föreningen har en ekonomisk relation till ("näringsrelation") kan åsidosättandet utlösa straffansvar för styrelseledamöterna (om skadeståndsansvar, se nedan).

Skadeståndstalan mot ledamöter av organ i en ideell förening skall väckas vid domstol inom ett år från det att slutredovisning avgivits. Talan är annars förlorad (preskriberad). Som slutredovisning för ett räkenskapsår räknas årsredovisningens respektive revisionsberättelsens framläggande på ordinarie årsmötet (stämma). Grundas talan på en brottslig handling sätts ettårsfristen ur spel och i stället får allmänna regler om tioårspreskription beaktas.

Frågan vad som utgör oaktsamhet får oftast sin belysning vid årsmötet. Kritik mot styrelseledamöter eller revisorer lär då ventileras. Kritiken kan utmynna i årsmötets beslut att inte bevilja styrelsen ansvarsfrihet eller att lämna frågan om ansvarsfrihet öppen. Beviljas ansvarsfrihet (normalt med enkel majoritet) kan ansvar inte göras gällande. Undantag får göras för fall då beslutsunderlaget vid årsmötet grundades på uppsåtligt eller vårdslöst oriktiga uppgifter av den eller de ansvariga; beviljad ansvarsfrihet gäller då inte.

Om årsmötet inte beviljar ansvarsfrihet har föreningen (dess nya styrelse) möjlighet att inom ettårsfristen väcka talan mot en eller flera av den avgångna styrelsens ledamöter. Talan kan också väckas mot revisorer. Går föreningen i konkurs kan konkursboet väcka ansvarstalan oavsett att frågan om ansvarsfrihet inte behandlats på årsmöte.

Väcks talan i rätt tid blir det domstol som avgör i vad mån skadeståndsgrundande oaktsamhet har förekommit. Väcks inte talan vinner organet i fråga frihet från ansvar sedan ett år förflutit från årsmötet.

Enligt Svenska Golf förbundets normalstadgar för golfklubb fordras enkel majoritet på årsmöte för att ett beslut att vägra ansvarsfrihet skall ha giltighet. Någon rätt för en minoritet av föreningens medlemmar att – likt en minoritet av aktieägare i ett aktiebolag – föra skadeståndstalan för föreningens räkning mot styrelseledamöter eller revisorer finns inte. Undantag gäller dock om den ifrågavarande golfklubbens stadgar skulle medge en minoritet i föreningen att föra skadeståndstalan.

Talan mot revisor med anledning av bristfällig revision kan t.ex. grundas på att revisorn avgivit ”rena” revisionsberättelser där så inte skulle ha skett.

Skadeståndsansvaret för funktionären omfattar skyldighet att ersätta person- och sakskador men även andra skador (rena förmögenhetsskador). Skadeståndet kan av domstol ytterst uppskattas till skäligt belopp. Om skadeståndet framstår som oskäligt betungande med hänsyn till skadevållarens ekonomiska förhållanden kan det jämkas. Är flera personer ansvariga för samma skada svarar de solidariskt för beloppet.

Styrelsemedlemmars och revisorers skadeståndsansvar *gentemot tredje man* regleras i skadeståndslagen. Med tredje man avses här utomstående fordringsägare, enskilda medlemmar i föreningen etc. Ansvaret inträder om person- eller sakskada vållas uppsåtligt eller av (”vanlig”) oaktsamhet. Om brister i föreningens (d.v.s. styrelsens) ekonomiska redovisning har bidragit till föreningens obestånd, kan uppkomma den svårbedömda frågan om en styrelseledamots bristande redovisningen kan utgöra skadeståndsgrundande oaktsamhet. Grundas en talan mot en styrelseledamot eller revisor på att denne begått brottslig handling, t.ex. bokföringsbrott, så omfattar skadeståndet även rena förmögenhetsskador. Särskilda preskriptionsfrister för att väcka talan gäller inte för tredje man utan allmänna regler om tioårig preskription blir tillämpliga.

Ovan har påpekats att en golfklubb oftast är bokföringsskyldig enligt bokföringslagen. Skulle föreningen åsidosätta sin bokföringsskyldighet och detta drabba någon som föreningen har en näringsrelation till kan åsidosättandet utlösa skadeståndsansvar för styrelseledamöterna. Skulle exempelvis en leverantör drabbas ekonomiskt i en obeståndssituation och detta hänga samman med brister i bokföringen, så föreligger risk för att en styrelseledamot tvingas utge skadestånd motsvarande skadan och detta trots att något personligt ansvar normalt sett inte åvilar en styrelseledamot för föreningens skulder.

Det är vanligt att stadgarna för en golfklubb som krav för medlemskap föreskriver att medlemmen skall bevilja klubben ett lån (medlemslån, kapitalinsats). Stadgarna innebär vanligen att medlemmen har rätt att återfå nominella värdet av lånet senast inom ett år efter sitt utträde ur klubben. Frågan är om ansvar kan drabba den föreningsstyrelse som fortsätter verksamheten trots att styrelsen har skälig anledning att anta att antalet avgångna medlemmar som begärt återbetalning är så stort att föreningen kommit på obestånd eller löper tydlig risk för att komma på obestånd. Först skall det slås fast att den som har en låneskuld men låter bli att betala skulden i tid inte drabbas av skadeståndsansvar. Man kan fråga sig om bedömningen av ansvarsfrågan påverkas av det förhållandet att betalningsskyldigheten följer inte bara av avtalet (låneavtalet med medlemmen) utan även av golfklubbens stadgar. Som nämnts krävs för skadeståndsansvar att styrelseledamoten åtminstone handlat oaktsamt. Vid tvist måste den medlem som vill ha ersättning bevisa dels att styrelsen varit oaktsam, dels att ekonomisk skada uppkommit för medlemmen själv, dels att handlandet har orsakat den skada som medlemmen vill ha ersatt.

Det kan vara svårt för en medlem att bevisa detta. Om styrelsen fortsätter verksamheten inför en avveckling på grund av obestånd eller förestående obestånd, så skall den självfallet inte gynna någon grupp av fordringsägare – t.ex. avgångna medlemmar – framför annan grupp. Ovan har berörts frågan om straffansvar i fall då en klubbstyrelse i en obeståndssituation fortsätter verksamheten och förbrukar medel utan nytta för klubben (se 2.2 ovan). Har någon i styrelsen dömts för brott är förutsättningarna för att få bifall till skadeståndstalan goda.

Om en ideell förening försätts i *konkurs* åligger det konkursförvaltaren att – som annars – snarast upprätta en *skriftlig berättelse* om konkursboets tillstånd och om orsakerna till obeståndet. Finns det skälig anledning att anta att någon föreningsföreträdare är skyldig att utge skadestånd till föreningen eller borgenärer, kan konkursförvaltaren förväntas anmärka det i berättelsen. Under alla förhållanden skall berättelsen innehålla uppgifter om hur bokföringsskyldigheten har fullgjorts. Om förvaltaren finner att föreningen (dess företrädare) kan misstänkas för något borgenärsbrott så skall förvaltaren omedelbart underrätta allmän åklagare om det.

2.5 Enskilda medlemmars personliga skadeståndsskyldighet

En föreningsmedlem är som nämnts inte ansvarig för föreningens förbindelser. En medlem i en ideell förening kan dock tänkas bli skadeståndsskyldig mot föreningen eller mot tredje man, dock endast i den mån det följer av skadeståndslagen.

För ansvar lär krävas att det är fråga om aktivt handlande eller aktiv medverkan av uppsåtlig eller oaktsam art från medlemmens sida samt därutöver att handlandet innebär en klar överträdelse av föreningsstadgarna eller åsidosättande av lag. Ansvaret omfattar skyldighet att ersätta person- och sakskador.

Som exempel på fall då ansvar kan föreligga i förhållande till tredje man kan nämnas brottslig handling som lett till ekonomisk skada för tredje man (vid brottslig handling är även ren förmögenhetsskada ersättningsgill). En annan ansvarssituation är då en medlem företrätt föreningen i en avtalssituation men överskridit sin befogenhet och föreningen till följd av kompetensöverskridandet inte blir bundet av avtalet.

Försäkra er

idrotts- förening

Folksam i samarbete med
Riksidrottsförbundet

Den bästa
lagkamrat
du kan få

Folksam

Idrottens försäkringsbolag

Folksam är idrottens försäkringsbolag. Genom oss är 1,6 miljoner aktiva idrottare olycksfallsförsäkrade. Samarbetet med Riksidrottsförbundet och specialidrotterna utgör grunden. **Vi är er pålitliga lagkamrat.**

Idrottssverige består av många olika organisationer. Allt från den stora föreningen med egna anställda, till den lilla klubben med få medlemmar. Behovet av försäkringar kan förstås vara helt olika beroende på hur verksamheten ser ut.

Du som ansvarar för trygghetsfrågor i en idrottsförening, ställs säkert ofta inför frågor som: Hur är idrottarna försäkrade på resan? Vad har klubbhuset för skydd vid oförutsedda händelser? Och hur är datorer och värdehandlingar försäkrade vid inbrott eller brand?

Vi hjälper er att skraddarsy ert försäkringsskydd!

RF:s Grundförsäkring

Det här
skyddet har
ni redan

Läs mer
på sid 8

Genom Riksidrottsförbundet (RF) omfattas ni automatiskt av Grundförsäkringen som ger er de första byggstenarna i försäkringskyddet. Den innehåller till exempel olycksfallsförsäkring för ledare och funktionärer. Aktiva idrottare ingår däremot inte här. De är ofta olycksfallsförsäkrade genom sina idrottsförbund.

Premien betalas av Riksidrottsförbundet som bjuder er på detta grundskydd.

Grundförsäkringens delar

Grundförsäkringen täcker idrottsföreningens basbehov.

Dessa organisationer är försäkrade genom RF:s Grundförsäkring

- Riksidrottsförbundet, RF
- Specialidrottsförbund, SF
- Specialidrottsdistriktsförbund, SDF
- Distriktsidrottsförbund, DF
- Föreningar
- SISU, Idrottsutbildarna
- SISU-distrikt och lokalavdelningar
- Sveriges Olympiska Kommité, SOK
- Allianser och samorganisationer (ideella föreningar) som enbart består av organisationer anslutna till RF.

Föreningar som är aktiebolag (IdrottsAB) omfattas däremot inte av försäkringen.

RF:s Kompletterings- försäkring

Skydd
som ni kan
lägga till

Grundförsäkringen täcker många av föreningens basbehov, men kanske inte alla. Om ni först tecknar en Egendomsförsäkring, kan ni sedan bygga på med Kompletteringsförsäkringens övriga delar.

Premien betalas av er som idrottsförening.

Några viktiga delar i Kompletteringsförsäkringen

Egendom
(obligatorisk)

Byggnader

Idrottsresa

Kompletteringsförsäkringen består av flera olika delar som kan tecknas var och en för sig eller tillsammans i kombination med egendomsförsäkringen.

Egendom

Egendomsförsäkringen ger föreningen ett skydd vid oförutsedda händelser som inbrott, brand eller vattenskada. Den omfattar till exempel idrottsutrustning, inventarier i klubbstuga, datorer och värdehandlingar.

Byggnader

Försäkring för byggnader skyddar till exempel er klubbstuga och omklädningsrum. Det går även att göra tillägg för idrottshallar, med ett begränsat belopp.

Idrottsresa

Är ni på resa utomlands ger idrottsreseförsäkringen trygghet för aktiva idrottare vid olycksfall och akut sjukdom samt för föreningens resgodis. Ideella ledare, tränare och funktionärer har detta skydd genom Grundförsäkringen. Och för era anställda kan ni lägga till en tjänstese-försäkring.

Fler delar i Kompletteringsförsäkringen

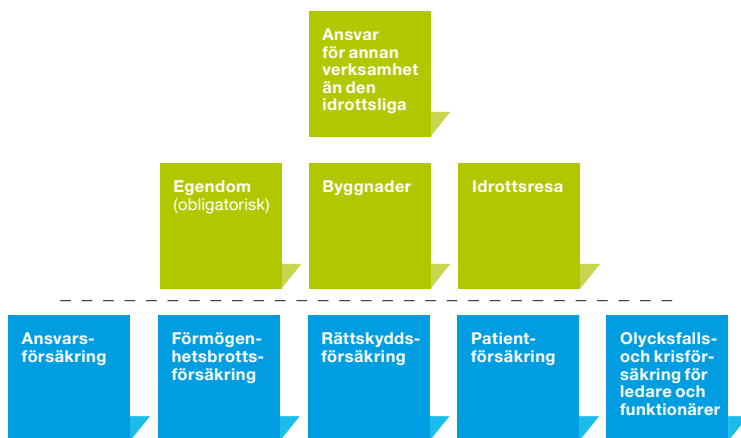

Behovet av försäkring ser förstås olika ut beroende på idrottsföreningens verksamhet. Med hjälp av Kompletteringsförsäkringen kan ni teckna de tillägg som ni behöver för att kunna idrotta tryggt och säkert.

Läs mer
på sid 9

Skräddarsy ert försäkringsskydd

Vi på Folksam har 75 års erfarenhet av att vara idrottens försäkringsbolag. Tveka inte att ta kontakt med oss så berättar vi mer om våra flexibla idrottsförsäkringar. Vi hjälper er att skräddarsy ett försäkringsskydd som passar just er förening!

Ett exempel på hur föreningens försäkringsskydd kan vara uppbyggt. De skydd markerat i blå rutor har ni redan, några av de skydd som ni kan lägga till är markerat i gröna rutor.

Det är **lätt** att få kontakt med oss

Låt oss göra jobbet!

Du som är med i en idrottsförening har säkert annat att tänka på än försäkringar.

Angående RF:s Kompletteringsförsäkring

Ring oss på 020-65 50 55
Vill du skicka e-post är adressen
foretag@folksam.se

Angående olycksfallsförsäkring för aktiva

Ring oss på 0771-960 960
Fråga efter Idrott support
Vill du skicka e-post är adressen
folksam.sport@folksam.se

Våra telefontider är 08:00-17:00 vardagar

**Besök oss på
folksam.se/idrott**

Detta är en kortfattad redogörelse för RF:s Grundförsäkring och Kompletteringsförsäkring. De fullständiga försäkringsvillkoren finns på folksam.se Vissa försäkringsbelopp och självrisker uttrycks i basbelopp. Basbeloppet (prisbasbeloppet) fastställs årligen enligt Lagen om allmän försäkring. Det är basbeloppet det år skadan inträffar som avgör försäkringsbeloppens och självriskernas storlek. Prisbasbeloppet för år 2012 är 44 000 kr.

RF:s Grundförsäkring

Ansvar

Ansvarsförsäkringen gäller under idrottslig verksamhet och sådan verksamhet som utgör ett direkt led i det ideella arbetet. Således ingår arrangörsansvar vid tävling och träning i försäkringen.

Försäkringen omfattar den skadeståndsskyldighet som kan uppstå enligt allmänna skadeståndsrättsliga regler och gäller för både person- och sakskada. Vissa skadehändelser omfattas inte av ansvarsförsäkringen, till exempel skada till följd av trafik med motordrivet fordon.

Högsta ersättningsbelopp är tio miljoner kronor. Självriskens är tjugo procent av basbeloppet.

Ansvarsförsäkring för annan verksamhet än den idrottsliga kan tecknas genom kompletteringsförsäkringen (läs mer på sidan 10 under rubriken Ansvarsförsäkring för annan verksamhet än den idrottsliga).

Förmögenhetsbrott

Försäkringen omfattar till exempel forskningring eller bedrägeri som arbetstagare eller förtroendevald begår mot föreningen. En förutsättning för ersättning är att händelsen är polisanmäld. Ersättning utbetalas tidigast då lagakraftvunnen dom föreligger.

Högsta ersättningsbelopp är två basbelopp oavsett om skadan hänför sig till flera skade-tillfällen och försäkringsår. Högre

belopp kan tecknas i RF:s Kompletteringsförsäkring. Självriskens är tjugo procent av basbeloppet.

Rättsskydd

Rättsskyddsförsäkringen täcker advokat- och rättegångskostnader om föreningen blir indragen i en tvist eller liknande.

Försäkringsbeloppet är högst fem basbelopp. Självriskens är tjugo procent av basbeloppet plus tjugo procent av kostnaden som överstiger tjugo procent av basbeloppet.

Patientförsäkring

Vårdgivare är skyldiga att teckna patientförsäkring. Om en läkare eller sjuksköterska utför behandling på uppdrag av en idrottsklubb, så gäller inte alltid den ordinarie vårdgivarens försäkring vid en eventuell behandlingsskada. Därför har RF tecknat en patientförsäkring som gäller när en annars oförsäkrad läkare/sjuksköterska utför uppdrag åt försäkrad organisation inom Sverige.

Försäkringen omfattar ersättningskyldighet enligt patientskadelagen (1996:799). Skada i samband med provtagning utförd av RF:s dopingkontrollanter omfattas också av försäkringen.

Olycksfall

Vilka är försäkrade

Ideella förtroendevalda, ledare, funktionärer, tränare och domare är försäkrade då de

utför uppdrag åt försäkrad organisation. Försäkringen omfattar även andra som tillfälligt utför ideellt uppdrag åt föreningen, även sådana som inte är medlemmar i föreningen.

Aktiva idrottsutövare är inte försäkrade

Försäkringen gäller inte för aktiva idrottsutövare som i egenskap av sådan deltar i match, träning, tävling, träningsläger eller liknande. Aktiva idrottsutövare är ofta försäkrade genom sina respektive specialidrottsförbunds licens- eller medlemsförsäkringar.

Anställda är inte försäkrade

Försäkringen gäller inte för skador som innebär rätt till ersättning från ”Arbetskadeförsäkringen” motsvarande författning eller ”Trygghetsförsäkring Arbetskada (TFA)”

Försäkringen gäller inte för de som är anställda i en försäkrad organisation och inte heller för de ledare, tränare eller domare vars arvoden är högre än enbart kostnadstäckande ersättning och därmed kan jämföras med anställda.

När ersätts olycksfall

Försäkringen ersätter olycksfallsskador som inträffar då de försäkrade utför uppdrag åt försäkrad organisation samt vid resor till och från sådana uppdrag.

Ersättningar

Läke-, tandskade- samt resekostnader	Nödvändiga och skäligen kostnader
Merkostnader	Högst 3 basbelopp
Medicinsk invaliditet	Beräknas på 10 basbelopp
Dödsfallsersättning	
– vid olycksfallsskada	1 basbelopp
– vid annan orsak (upp till 65 år)	1 basbelopp
Krisförsäkring	Högst 10 behandlingstillfällen

Försäkringen gäller i hela världen för resa som inte varar längre än 45 dagar.

Vid resa utomlands ersätts nödvändiga

och skäligen kostnader vid olycksfall eller akut sjukdom för läkekostnader, merkostnader för kost och logi, tandbehandlingskostnader samt merutgifter för hemtransport.

Krisförsäkring

Försäkringen gäller för kristerapi efter traumatisk händelse som de under olycksfallsförsäkringen ovan uppräknade försäkrade råkar ut för eller är närvarande vid i samband med uppdrag åt försäkrad organisation.

Exempel på händelser är olycksfall, närvaro vid annan persons dödsfall, brand, explosion, rån, hot eller överfall. Försäkringen ersätter kostnader för kristerapi (psykologkonsultation) med högst tio behandlingstillfällen per försäkrad och skada.

RF:s Kompletteringsförsäkring

RF:s Kompletteringsförsäkring består av flera olika delar som kan tecknas en eller flera i kombination med egendomsförsäkringen.

Självrisker

Grundsjälvrisker är 20 procent av ett prisbasbelopp.

Egendom

Lös egendom som ägs, hyrs, leasas eller lånas av den försäkrade kan försäkras mot brand, vatten och inbrott. Egendomsförsäkringen gäller också vid resa.

Högsta ersättningsbelopp vid varje skadetillfälle för olika objekttyper

Stöldbegärlig egendom vid inbrott	0,5 basbelopp
Fast inredning i hyrd försäkringslokal	1 basbelopp
Ritningar, arkivalier och datainformation	1 basbelopp
Pengar och värdehandlingar	0,2 basbelopp
Pengar och värdehandlingar vid rån	2 basbelopp
Egendomsskydd vid resa	1 basbelopp

I egendomsförsäkringen ingår också skydd mot extrakostnader som uppstår för att upprätthålla den försäkrade verksamheten efter en ersättningsbar brand-, vatten- eller inbrottskada.

Exempel på sådant som försäkras i egendomsförsäkringen

- Idrottsutrustning och idrottskläder.
- Idrottspriser.
- Inventarier i klubbstuga, omklädningsutrymmen eller kontor.
- Pengar och värdehandlingar.
- Varor som är anskaffade för försäljning till medlemmar eller avser vara tävlings- eller lotteripriser.
- Varor som säljs vid idrottsplats eller klubblokal.

Skyddsklass 1

För egendomsförsäkringen gäller, om inte annat anges i försäkringsbrevet, att försäkringslokalen ska uppfylla fastställda skyddskrav enligt skyddsklass 1. Utförligare information om skyddsklasser och skydds-krav finns i broschyren "Kontrollera ditt inbrottskydd" som kan fås från Folksam.

Stöldbegärlig egendom

Stöldbegärlig egendom är ett begrepp som innefattar egendom som i stöldhänseende betecknas som mycket attraktiv. Vid inbrott och vid stöld på resa lämnas ersättning för stöldbegärlig egendom med högst 0,5 basbelopp. Vid högre försäkringsbelopp än 2 basbelopp gäller skyddsklass 2.

Exempel på stöldbegärlig egendom

- Datorer med tillbehör och programvara.
- Elektronisk kommunikationsutrustning till exempel telefoner.
- Kameror, dvd- och tv-apparater, mp3-spelare, digitalboxar samt tillbehör till dessa.

Allriskförsäkring för lös egendom

Omfattar plötslig och oförutsedd skada på försäkrad egendom dock inte stöld.

Ansvarsförsäkring för annan verksamhet än den idrottsliga

Eftersom Grundförsäkringen gäller den idrottsliga verksamheten finns behov av ansvarsförsäkring för annan verksamhet, till exempel danstillställningar, campingverksamhet, dagsverken, julgransförsäljning och vakthållning.

Förmögenhetsbrott utöver två basbelopp

I grundförsäkringen ingår ett skydd vid förmögenhetsbrott på högst två basbelopp. Högre ersättningsbelopp kan tecknas.

Idrottsreseförsäkring

Försäkringen gäller för aktiva idrottsutövare, ideella ledare, tränare och funktionärer i föreningen ett skydd vid olycksfall och akut sjukdom utomlands. Försäkring för föreningens resgods ingår också.

Tjänstereseförsäkring

Försäkring kan tecknas för föreningens eller förbundets anställda.

Byggnader

Försäkring för byggnader som till exempel klubbstuga och omklädningsrum.

Det finns också möjlighet att teckna försäkring för:

- Pengar och värdehandlingar
- Ritningar, arkivalier och datainformation
- Rån
- Markanläggningar
- Automater
- Småbåtar
- Hysesförlustförsäkring för byggnad
- Maskinförsäkring
- Idrottshallar (begränsat försäkringsbelopp)

Om det händer

Sakskada

Anmäl skadan snarast till Folksam. Vid inbrott, stöld, rån, skadegörelse eller annat brott ska du göra polisanmälan och bifoga polisintyget.

Blankett

Använd blankett för skadeanmälan företagsskador (s 8969). Skicka din anmälan till:
Folksam Företagsskador
106 60 Stockholm.

Personskada och krishjälp

Vid olycksfallsskada ringer du Folksam, telefon 0771-960 960.

Vid personskada utomlands

Behöver du hjälp vid olycksfall utanför Sverige, kontakta

Folksam

106 60 Stockholm, Sweden
Telefonnummer +46 771 960 960,
vardagar 08.00–17.00
E-post folksam.sport@folksam.se

Folksam Jour vid akut skadehändelse

Inom Sverige 020-45 00 00
Inom Norden +46 771 45 00 00

SOS-International

Nitvej 6
DK-2000 Frederiksberg
DENMARK
E-post sos@sos.dk
Telefon +45 70 10 50 50
Fax +45 70 10 50 56

Falck TravelCare

P.O. Box 44095
SE-100 73 Stockholm
SWEDEN
E-post: folksam@falcktravelcare.se
Tel +46 8 587 717 76
Fax +46 8 660 23 90

Folksam

J 325:2 Ansvarsförsäkring för VD- och Styrelse

Villkoret ingår i en serie villkor för företagsförsäkring. Samtliga dessa villkor är indelade efter ett gemensamt system. Detta medför att numreringen inte alltid är löpande. Med tillämpning av grundvillkoren i övrigt gäller följande kompletteringar och ändringar.

1. Vem försäkringen gäller för

1.1 Försäkrade personer

Försäkringen gäller för försäkringstagarens förutvarande, nuvarande och kommande

- styrelseledamöter och deras suppleanter
- verkställande och vice verkställande direktörer samt annan person i företaget som kan drabbas av krav som omfattas av denna försäkring (de försäkrade).

1.2 Dotterbolag

Försäkringen gäller för försäkringstagarens dotterbolag och omfattar försäkrade personer enligt 1.1 ovan i försäkringstagarens dotterbolag.

För dotterbolag som förvärvas och bildas under försäkringstiden gäller försäkringen endast efter försäkringsbolagets godkännande. Detta gäller inte om dotterbolagets totala tillgångar understiger 10 procent av koncernens tillgångar vid tecknings-tillfället.

1.3 Uppdrag i annat bolag

Försäkring gäller för uppdrag för försäkrade personers ansvar utanför koncernen, enligt 1.1, endast i de fall detta skriftligen godkänts av försäkringsbolaget.

2. När försäkringen gäller

2.1 Försäkringen gäller för krav som framställs mot försäkrad person under den tid försäkringen är i kraft och som anmäls till försäkringsbolaget inom sex månader från försäkringens upphörande.

Ett krav anses framställt när försäkrad första gången mottager ett skriftligt meddelande därom.

2.2 Förlängd efteranmälningsperiod

Om försäkringsgivaren säger upp försäkringen i förtid eller avböjer att förnya försäkringen eller om försäkringstagaren väljer att inte förnya försäkringen ska försäkringstagaren ha rätt till tolv månaders förlängd efteranmälningsperiod.

Detta gäller endast efter att försäkringstagaren betalt en premie motsvarande 25 procent av det senaste årets premie.

Den förlängda efteranmälningsperioden innebär att försäkringstiden förlängs med tolv månader. Under denna tid gäller försäkringen för krav under förutsättning att kravet orsakats av handling som företagits under försäkringens ordinarie försäkringsstid.

Begäran om förlängd efteranmälningsperiod ska av försäkringstagaren eller de försäkrade skriftligen begäras senast vid försäkringstidens slut.

Hela premien ska betalas senast 30 dagar efter premieavin sänts ut för att försäkringen ska gälla.

3. Var försäkringen gäller

Försäkringen gäller inom Sverige, om inte annat anges i försäkringsbrevet.

4. Vad försäkringen gäller för

4.1 Försäkringens omfattning

Försäkringen omfattar

- den personliga ersättningskyldighet för ren förmögenhets-skada som kan drabba försäkrad i dennes företagsledande eller därmed jämförbar ställning och som kan åläggas enligt gällande rätt.
- försvarskostnader för försäkrad i brottmål, som är skäliga och nödvändiga och inte ersätts av staten eller annan, under förutsättning att gärningen är vårdslös och inom försäkringstagarens verksamhetsområde. Vid uppsåtlig gärning gäller försäkringen endast i den mån inget åtal väcks eller ogillas.
- ersättning som försäkrat bolag utgivit till försäkrad person med anledning av krav som ställts mot försäkrad person med anledning av dennes företagsledande ställning. Ersättning betalas ut endast under förutsättning att försäkrat bolag varit rättsligen förpliktat eller tillåten att betala ersättning samt att försäkrad person varit berättigad till ersättning enligt denna försäkring och endast i den mån försäkringsersättning inte utgivits till denna.

4.2 Åtagande

Vid krav som kan omfattas av försäkringen – och som överstiger självrisken åtar sig bolaget – gentemot den försäkrade att

- utreda skyldighet att utbetala ersättning föreligger
- förhandla med den som kräver ersättning
- föra den försäkrades talan vid rättegång eller skiljemanna-förfarande och därvid betala de rättegångskostnader som den försäkrade åsamkas eller åläggs betala som den försäkrade inte kan få ersatt av motpart eller annan
- betala det ersättningsanspråk den försäkrade är skyldig att utge.

5. Undantag – begränsningar

5.1 Böter, viten m m

Försäkringen omfattar inte böter och viten.

5.2 Straffskadestånd

Försäkringen gäller inte för någon form av straffskadestånd eller liknande.

5.17 Krav mellan försäkrade

Försäkringen omfattar inte skada som de bolag som omfattas av försäkringen tillfogar varandra. Inte heller gäller försäkringen för anspråk som framställs av en försäkrad person mot en annan försäkrad person.

5.19 Person- och sakskada

Försäkringen gäller inte för person- och sakskada inklusive därav föranledd förmögenhetsskada.

5.20 Brottslig handling, uppsåt och grov vårdslöshet

Försäkringen omfattar inte krav som grundar sig på brottslig handling, uppsåt eller grov vårdslöshet.

Anmärkning

Undantaget tillämpas inte vid brottmål enligt 4.1 avseende ”försvarskostnader för försäkrad i brottmål”.

5.21 Egen vinning

Försäkringen gäller inte för krav som grundar sig på att försäkrad person faktiskt erhållit vinning som försäkrad person inte varit berättigad till.

5.22 Tidigare anmälda krav och tvist

Försäkringen gäller inte för krav som grundar sig på förhållanden som redan anmälts under tidigare försäkring eller för tvist eller process som inletts före denna försäkring trätt i kraft.

5.23 Miljöskada

Försäkringen gäller inte för miljöskada eller miljöbrott.

5.24 Ersättning från annan

Försäkringen gäller inte för kostnad som kan utfås av staten eller annan.

5.25 Egna kostnader

Försäkringen gäller inte för försäkrads kostnader för uppehälle, resor, eget arbete eller förlorad inkomst.

5.26 Skada på nytilkomna dotterbolag

Försäkringen gäller inte för skada som drabbar nytilkomna dotterbolag, om skadan beror på fel eller försummelse som företagits innan dotterbolagets förvärvande.

5.27 Inte tecknade av försäkring

Försäkringen gäller inte krav på skada som grundas på att bolaget underlåtit att teckna eller vidmakthålla erforderliga eller tillräckliga försäkringar.

5.28 Skatter

Försäkringen gäller inte för krav som grundar sig på att bolaget underlåtit att betala in skatter eller avgifter till myndighet.

6. Försäkringsbelopp – högsta ersättning

Försäkringsbeloppet, som anges i försäkringsbrevet, utgör högsta ersättning som försäkringsbolaget sammanlagt betalar. Däri ingår också utrednings-, förhandlings- och räddningskostnader.

6.1 Sammanlagd ersättningsskyldighet

Försäkringsbolagets ersättningsskyldighet är dock begränsad till sammanlagt

- 1 försäkringsbelopp då flera skador uppkommit av samma orsak och inträffat vid samma tillfälle
- 1 försäkringsbelopp för samtliga skador som orsakats under ett och samma försäkringsår.

7. Självrisk

Försäkringen gäller utan självrisk.

8. Åtgärder i samband med skada

8.1 Räddningsplikt

Med hänvisning till X Allmänna avtalsbestämmelser 4.7 i övrigt, ska den försäkrade, då skada som kan förväntas föranleda krav inträffat eller kan befaras komma att inträffa, efter förmåga verka för att begränsa eller avvärja skadan.

Den försäkrade ska vidare, om någon annan är ersättningskyldig, vidta erforderliga åtgärder för att bevara bolagets rätt mot denne.

Beträffande påföljd om räddningsplikten inte efterlevs, se X Allmänna bestämmelser 4.7.1.

8.2 Anmälan om skada

Skada som kan förväntas medföra ersättningskrav ska anmälas till försäkringsbolaget så snart som möjligt.

8.3 Tidpunkt för ersättningskrav

Ersättningskrav ska vidarebefordras till försäkringsbolaget snarast efter det att den försäkrade erhållit dem.

8.4 Utredning med mera

Den försäkrade är skyldig att utan ersättning verkställa de utredningar, analyser och undersökningar, som är av betydelse för att bedöma skadefallet och den försäkrades ansvarighet, vilka kan genomföras inom den försäkrades verksamhet. I händelse av rättegång ska den försäkrade tillse att i erforderlig utsträckning vittnes- och sakkunnigbevisning kan föras med hjälp av hos honom anställd personal.

8.6 Påföljd vid försummelse att anmäla försäkringsfall med mera

Om den försäkrade inte anmäler skada enligt 8.2 eller inte medverkar vid utredningen enligt 8.4 och och detta medför skada kan påföljd inträda enligt X Allmänna avtalsbestämmelser 4.4.

8.7 Uppgörelse i godo

Om försäkringsbolaget så begär det är den försäkrade skyldig att medverka till uppgörelse i godo med den skadelidande. Den försäkrade har dock inte rätt att utan försäkringsbolagets tillåtelse medge ersättningsskyldighet, godkänna ersättningskrav eller utbetala ersättning. Iakttar den försäkrade inte av försäkringsbolaget lämnade föreskrifter gäller inte försäkringen.

Har försäkringsbolaget förklarat sig villigt att göra upp i godo med den som kräver ersättning är försäkringsbolaget fritt från skyldighet att ersätta därefter uppkommen kostnad och att förete ytterligare utredning.

8.8 Polisutredning och rättegång

Har den försäkrade i sak som kan beröra försäkringen kallats till förhör inför polis- eller annan myndighet eller har han i sådan sak instämts till domstol, ska han omedelbart underrätta bolaget.

Försäkringsbolaget har rätt att efter samråd med den försäkrade utse rättegångsombud samt lämna denne för rättegången erforderliga anvisningar och instruktioner.

9. Skadeersättningsregler

9.1 Skadeersättning

Försäkringsbolaget ersätter

- kostnader enligt åtagande i punkt 4.2
 - räddningskostnader enligt 9.2
- samt med tillämpning av villkorens bestämmelser i övrigt där ersättningen kan påverkas.

9.2 Räddningskostnader

Om den försäkrade haft utgift (räddningskostnad) för att begränsa omedelbart förestående eller inträffad skada som kan föranleda ersättningskyldighet som omfattas av försäkringen, lämnas ersättning om åtgärderna med hänsyn till omständigheterna varit skäliga.

9.3 Underförsäkring

Full försäkring anses föreligga om till bolaget uppgiven årslönekostnad * och årsomsättning * eller annat premieargument ** minst motsvarar de verkliga beloppen under räkenskapsåret närmast före det försäkringsår under vilket skadan inträffade. Föreligger full försäkring, ersätter försäkringsbolaget – med de begränsningar som framgår av villkoren i övrigt – uppkommen skada eller förlust i dess helhet.

Föreligger inte full försäkring (underförsäkring) begränsas försäkringsbolagets ersättningskyldighet – sedan självrisken dragits av – till så stor del som svarar mot den erlagda premien i förhållande till den premie som skulle ha erlagts för full försäkring.

* *Definition av årslönekostnad och årsomsättning*

Se X Allmänna avtalsbestämmelser 1.3

** *Annat premieargument*

Om annat premieargument gäller framgår detta av försäkringsbrevet.

9.4 Tidpunkt för betalning av ersättning och räntebestämmelser

Ersättning ska betalas senast 1 månad efter det att den försäkrade fullgjort vad som åligger honom enligt 8. Betalas ersättning senare än vad som sagts ovan, betalas dröjsmålsränta enligt räntelagen.

Ränta betalas inte om den är mindre än 1 procent av basbeloppet.

Folksam betalar inte den ränta som beror på den försäkrades dröjsmål att fullgöra vad som ankommer på honom enligt 8.

X Allmänna Avtalsbestämmelser

Försäkringen gäller med allmänna avtalsbestämmelser enligt villkor K302:2 eller enligt X Allmänna avtalsbestämmelser i för försäkringen gällande grundvillkor.